

Brüsszel, 2014.1.22.
COM(2014) 25 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK
ÉS AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK**

Az ipari termékek belső piacának jövője

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SWD(2014) 23 final}

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK ÉS AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK

Az ipari termékek belső piacának jövője

(EGT-vonatkozású szöveg)

1. BEVEZETÉS

Az Európai Unió 2012-ben ünnepelte az áruk, szolgáltatások, személyek és tőke Unión belüli szabad mozgását biztosító egységes piac létrejöttének huszadik évfordulóját. A közlemény célja, hogy ajánlásokat fogalmazzon meg az ipari termékek belső piacának jogi szabályozásával kapcsolatban és hosszú távú elképzeléseket vázoljon fel a következő évtizedre. A közleményt az Európai Tanács 2013. március 14–15-i ülésén elhangzott kérésnek megfelelően a Bizottság továbbítani fogja a Tanácsnak.

Az ipari termékeket forgalmazó belső piac hatékonyságának növelése kiemelt szerepet kapott az integrált iparpolitikáról szóló, 2012. októberi frissített közleményben¹, amely javaslatot tartalmazott az EU-nak egy négypilléres stratégián alapuló újraparosítására, és az egyik pilléerként a piacokhoz való jobb hozzáférést jelölte meg.

Az Európai Bizottság ezért értékelte az ipari termékekre vonatkozó uniós jogszabályokat, hogy felmérje, összességében mennyire koherens és „mennyire felel meg a célnak” a keretszabályozás, illetve hogy az ipar szemszögéből feltérképezze a halmozódó szabályozási hatásokat, és ezzel párhuzamosan nyilvános konzultációt szervezett az érdekelt felekkel. Ez a közlemény az értékelés és a nyilvános konzultáció eredményeire épül, és elemzi az ipari termékek belső piacának szabályozási környezetét. Az értékelés, a nyilvános konzultáció és az esettanulmányok részletes eredményeit a kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum ismerteti.

A termékek belső piaca vezető szerepet játszik az Unió gazdasági integrációjában. Az Unión belüli szabályozási akadályoknak elejét veszi a 98/34/EK irányelv², illetve azok megszűntek a kölcsönös elismerés elve és az uniós harmonizációs jogszabályok révén. A szabályozás célja kettős: egyrészt biztosítani kívánja, hogy az európai piacon forgalmazott termékek ne jelentsenek veszélyt az egészségre, a biztonságra és a környezetre, másrészt biztosítani kívánja a termékek szabad mozgását, s ennek érdekében a belső piacon történő forgalomba hozatalra vonatkozó egységes, harmonizált feltételekkel váltja fel a nemzeti szabályozást.

¹ COM (2012) 582 final, Erősebb európai ipart a növekedés és a gazdasági fellendülés érdekében – Az iparpolitikáról szóló közlemény frissítése.

² A 98/34/EK irányelv meghatároz egy eljárást, amely szerint a tagállamok kötelesek értesíteni a Bizottságot és a többi tagállamot a termékekkel és hamarosan az információs társadalom szolgáltatásaival kapcsolatos valamennyi műszaki rendelettervezetről, mielőtt azok a nemzeti jog részévé válnának.

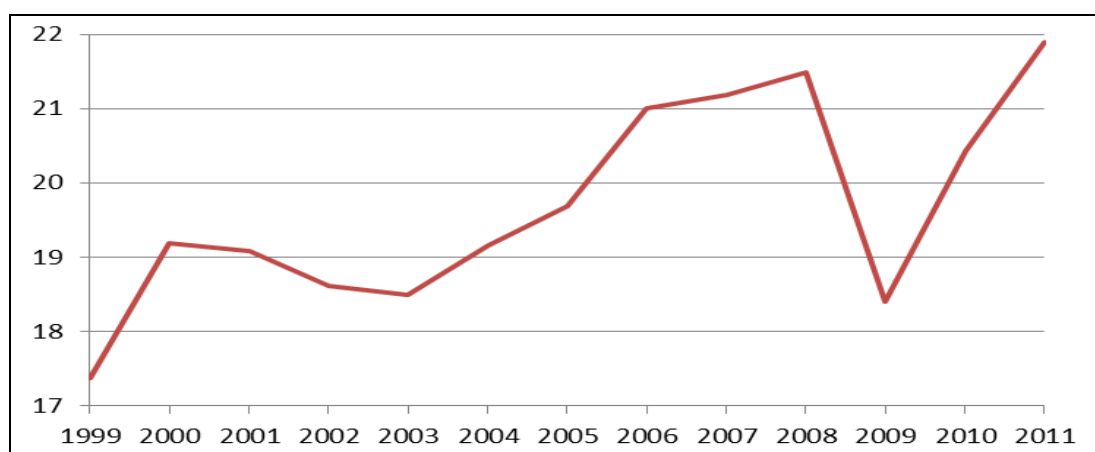
A közlemény az ipari termékekre, azaz az ipari folyamatok során előállított, nem élelmiszeripari termékekre³ összpontosít, s azok széles skálájára, többek között a gépek, rádióberendezések, elektromos és elektronikus készülékek, valamint játékok különböző típusaira vonatkozik. Az ipari termékekkel kapcsolatos uniós *vívmányok* fokozatosan bővültek, és jelenleg több mint harminc irányelv és rendelet szabályozza őket⁴; ezek konkrét ipari termékekre (például nyomástartó berendezésekre, gázkészülékekre), illetve horizontálisan több különböző termékcsoportra vonatkoznak, ilyen például a REACH (vegyi anyagok) és a környezetbarát tervezésről szóló irányelv.

A közlemény nem érinti azokat az uniós, elsősorban orvosi eszközökkel, kozmetikumokkal, építőipari termékekkel, fogyasztói termékbiztonsággal és piacfelügyelettel kapcsolatos jogszabályokat, amelyeket a közelmúltban jelentősen átdolgoztak. A vegyi termékek és a gépjárművek sem tartoznak az elemzés hatálya alá, mert az ezekre az ágazatokra vonatkozó uniós jogszabályokat nemrégiben értékelték vagy szabályozással kapcsolatos állapotfelmérésnek vetették alá. Végül pedig sajátos jellegük miatt a gyógyszerkészítmények sem tartoznak ide.

2. MILYEN ELŐNYÖKKEL JÁR AZ IPARI TERMÉKEK BELSŐ PIACA?

Az egységes piac 1993-ban történt létrejötte óta az Unión belüli árukereskedelem aránya mintegy 5 százalékponttal nőtt a GDP-ben. Az Unión belüli kereskedelem 1999-ben az Unió GDP-jének körülbelül 17%-át adta, majd ez az érték 2011-ben megközelítette a 22%-ot, és a legtöbb tagállam GDP-jében is nagyon magas az aránya.

1. ábra – Az Unión belüli árukereskedelem alakulása az uniós GDP-ben való részesedés szempontjából, 1999–2011 (az export és import átlaga) – Forrás: Eurostat

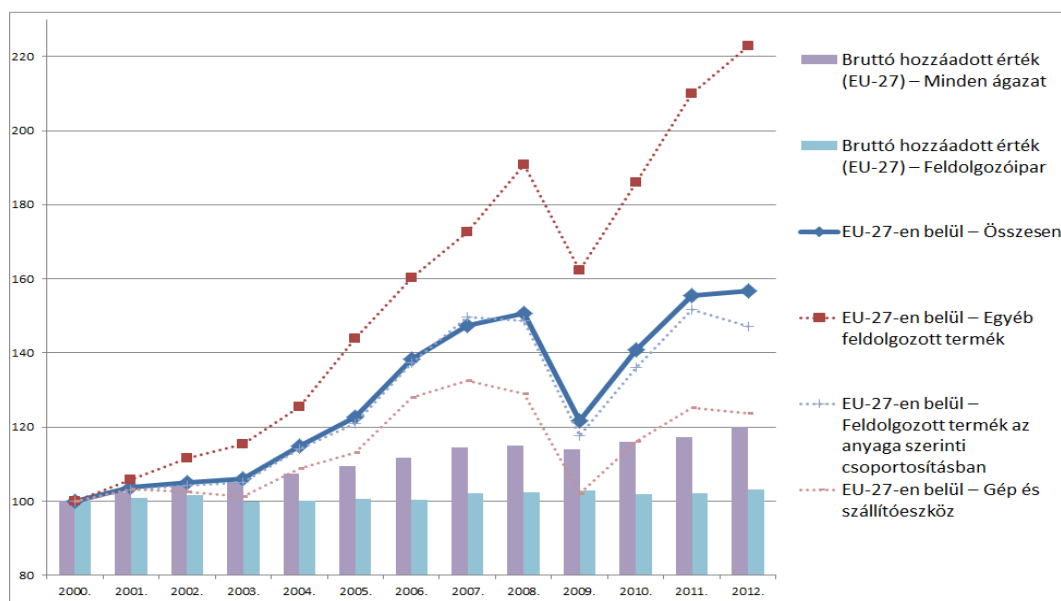
Az Unión belüli kereskedelem alakulása a SITC három nagy ipari termékkategóriájában (gép és szállítóeszköz, feldolgozott termék az anyaga szerinti csoportosításban és egyéb feldolgozott termék) meghaladta a teljes uniós

³ Az „ipari termék” fogalma nem ellentétes a „fogyasztási cikk” fogalmával. Az előbbi definíciója a gyártási folyamaton alapul, az utóbbié pedig a végfelhasználáson, ezért sok ipari termék egyben fogyasztási cikk is, habár nem mindegyik (néhányat csak foglalkozásszerű felhasználók használnak).

⁴ Az uniós harmonizációs jogszabályok tájékoztató jellegű listája az alábbi weboldalon érhető el: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/documents/internal-market-for-products/new-legislative-framework/index_en.htm#h2-2

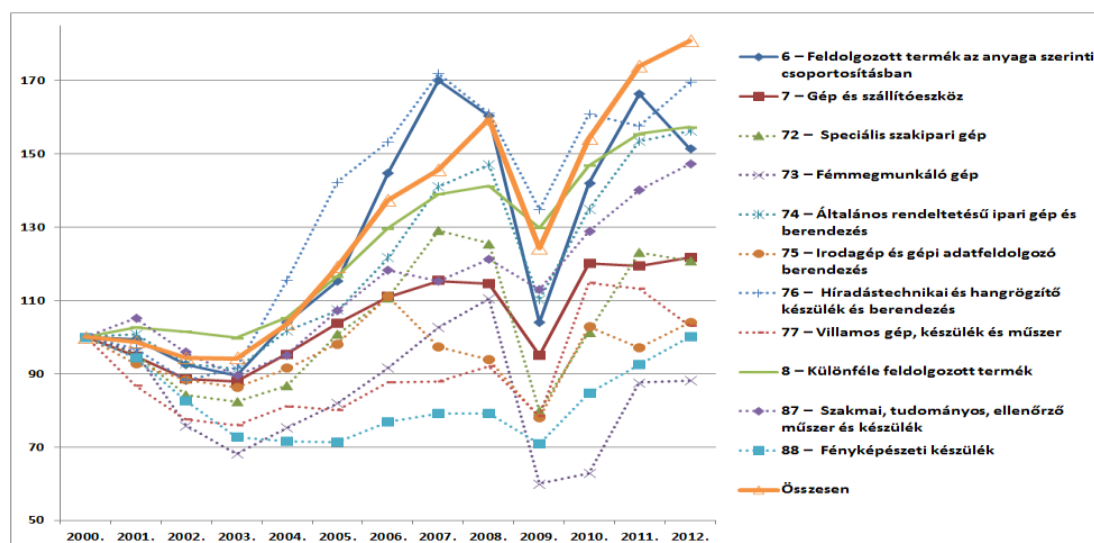
feldolgozóiparra vonatkoztatott hozzáadott érték növekedési ütemét 2000–2012 között (lásd a lenti ábra).

2. ábra – Az Unió belüli kereskedelem alakulása (export, 2000=100) a feldolgozóipar egyes ágazataiban a feldolgozóipar bruttó hozzáadott értékéhez viszonyítva – Forrás: Eurostat

Az ipari termékekre vonatkozó uniós harmonizációs jogszabályok által szabályozott ágazatokban jelentős különbségek mutatkoznak, de a többségük esetében bővült az Unió belüli kereskedelem, különösen 2003–2008 között. Három ágazatban 1999 óta visszaesett az Unió belüli kereskedelem (irodagép és gépi adatfeldolgozó berendezés, fémmegmunkáló gép, illetve fényképezési készülék), de ez valószínűleg főként a 2008-ban kirobbant gazdasági és pénzügyi válságnak tulajdonítható, ugyanakkor szerepet játszottak benne egyéb moztatóerők is, például az okostelefonok és táblagépek megjelenése.

3. ábra – Az Unió belüli kereskedelem alakulása a feldolgozóipar egyes ágazataiban (az import értéke; 1999=100) – Forrás: Eurostat
Forrás: Eurostat

A belső piachoz és a globális piacokhoz való jobb hozzáférés nagyobb méretgazdaságosságot és tágabb hatókört eredményezett, s ezáltal növelte a vállalatok versenyképességét és költséghatékonyságát a szabályozás és a termékek európai, és bizonyos mértékben globális szintű konvergenciája révén. Az egységes piac megteremtése előtt minden uniós tagállam kötelezettségeket írt elő a vállalkozások számára a biztonság, az egészség és a fogyasztók védelme érdekében, ami azt jelentette, hogy az eltérő szabályok és követelmények miatt jelentős szabályozási korlátozások sújtották az árukereskedelmet, és így a vállalkozásoknak minden uniós tagállamot külön piacként kellett kezelniük és eltérő termékeket kellett kínálniuk.

Az ilyen működési környezetben folytatott, határokon átnyúló kereskedelem a szabályozási előírások betartásával kapcsolatban jelentős költségeket rótt a vállalkozásokra. Az egymást követő vertikális és horizontális uniós harmonizációs jogszabályok elfogadása így közvetlenül az európai ipar szükségleteit szolgálta.

Néhány esetben nem létezett nemzeti szabályozás az uniós jogszabályok elfogadását megelőzően, amelyek megszüntették a szabályozási hézagokat, ezáltal lehetővé tették, hogy a vállalkozások nagyobb piacra léphessenek be a termékeikkel, és garantálták a termékek magas szintű biztonságát és oltalmát. Például a gépekről szóló irányelv⁵ 1989-ben történt elfogadásáig sok nemzeti jogi keretrendszer annak ellenére nem szabályozta megfelelően az elektromos és mechanikus gépek biztonságát és használatát, hogy az ilyen gépek üzemeltetői nagyfokú kockázatot vállalnak. Az uniós szabályozás ezekben az ágazatokban nagyban megelőzte a nemzeti szabályozás fejlődését, s ezzel megakadályozta az eltérő nemzeti rendelkezések kidolgozását, amely máskülönben a piac szétfűszegtségéhez, a termékek szabad mozgásának akadályozásához, valamint a szabályozásnak való megfelelésből adódóan nagyobb adminisztratív terhekhez vezetett volna.

A belső piac szabályozása során a termékekkel kapcsolatos jogszabályok közelítése fontos szerepet kapott az ipari versenyképesség előmozdításában, mert az önkéntesen bevezethető műszaki szabványok által támogatott, uniós szintű szabályozási konvergencia elősegítette az új piacokhoz való hozzáférést a belső piacon, tisztább versenyhez vezetett, és egyenlő feltételeket teremtett a gazdasági szereplők számára. Az uniós harmonizációs jogszabályok más módon is hozzájárulnak a versenyképesség növeléséhez, például a globális szabályozási és termékkonvergenciára gyakorolt hatások révén, az innováció és az RTD eredményeinek fokozott átvételével (technológiásemleges megközelítéssel) és az ipar konszolidációjának előmozdításával, amely a belső piacon és azon kívül működni képes vállalkozások még nagyobb méretgazdaságosságát vonja maga után.

3. AZ IPARI TERMÉKEKKEL KAPCSOLATOS UNIÓS JOG FEJLŐDÉSE

3.1. Az Európai Unió csak az alapvető elemeket szabályozza...

Az Unió 1985 óta egyedi mechanizmust használ a termékekkel kapcsolatos harmonizált jogszabályok terén: az uniós jogalkotó meghatározza a biztonsággal, egészséggel és egyéb közérdekű ügyekkel kapcsolatos „alapvető követelményeket”, amelyeknek a vállalkozásoknak eleget kell tenniük, amikor uniós piacon hozzák forgalomba a termékeiket. Az az alapelv, hogy a vállalkozásoknak bizonyítaniuk kell, hogy megfelelnek az uniós harmonizációs jogszabályokban meghatározott

⁵ HL L 157., 2006.6.9., 24. o.

alapvető követelményeknek, lehetőleg az európai szabványügyi szervezetek által kidolgozott harmonizált szabványok segítségével. A termékek ezek után bárhol értékesíthetők a belső piacon.

A termékszabályozással kapcsolatos úgynevezett „új megközelítés” jelentősen csökkentette a termékekkel kapcsolatos nemzeti műszaki szabályozások közötti eltéréseket, és egységes, határok nélküli piacot teremtett a harmonizált ipari termékek számára. Részben lebontotta a piacra jutás akadályait, és megkönnyítette a vállalkozások számára a páneurópai piacokon való működést. Az ipari termékek belső piaca hozzájárult az Unión belüli kereskedelem növekedéséhez, s ezáltal kedvezően hatott a gazdaságra és a foglalkoztatásra, így ez az Európai Unió egyik jelentős, széles körben elismert sikertörténete.

3.2. ...a polgárokkal, vállalkozásokkal és tagállamokkal közösen, a polgárokért, vállalkozásokért és tagállamokért...

Az ipari termékekkel kapcsolatos európai szabályozás számos fontos csoport értékes közreműködésén alapul:

- Az ellátási láncban részt vevő **gyártók és egyéb vállalkozások** várhatóan megteszik a szükséges lépéseket, hogy a termékeik megfeleljenek a jogszabályi követelményeknek. A gyártóknak számos megfelelőségértékelési eljárást kell követniük, és eközben – főként az iparszövetségeken keresztül – részt vehetnek a műszaki szabványok kidolgozásában, illetve felügyelhetik a jogszabályok végrehajtását. **Egyéb fontos érdekeltek** – például fogyasztók, környezetvédelmi csoportok és szakszervezetek – is aktív szerepet játszanak ebben a folyamatban.
- Az uniós harmonizációs jogszabályok végrehajtását támogató mechanizmusok és struktúrák kialakítása a **tagállamok** felelőssége. A tagállamok feladata a nemzeti végrehajtási szabályok kidolgozása és az illetékes megfelelőségértékelő szervezetek, azaz az úgynevezett „bejelentett szervezetek” kijelölése – ide tartozik annak meghatározása, hogy szükség van-e akkreditációs mechanizmusokra –, valamint a bejelentett szervezetek működésének felügyelete. Emellett támogatják és útmutatással látják el a vállalkozásokat a hatékony végrehajtás, piaci felügyelet és érvényesítés érdekében.
- A **Bizottság** uniós szinten fontos, átfogó szerepet játszik az ipari termékekkel kapcsolatos uniós harmonizációs jogszabályok végrehajtásának felügyeletében és értékelésében, a lehetséges szabályozási módosítások alkalmazási körének felmérésében és az uniós jog esetleges megszegése esetén való eljárás lefolytatásában. Feladatai közé tartozik továbbá, hogy a jogszabályok támogatása érdekében műszaki szabványok kidolgozására kérje az uniós szabványügyi szervezeteket az Unió éves szabványosítási munkaprogramjában⁶ meghatározott prioritásoknak megfelelően. Az egymást követő európai kutatási keretprogramok hozzájárultak a technológiákkal és termékekkel kapcsolatos szabványok kidolgozásához, amely a Horizont 2020 program során is folytatódni fog.

⁶ COM(2013)561 final

3.3. ...de szükség esetén nem riad vissza a komoly reformoktól

Az ipari termékekkel kapcsolatos uniós szabályozás meghatározza a vállalkozásokra vonatkozó fő követelményeket. Ilyen például a CE-jelölés, amely jelzi, hogy az adott termék megfelel az uniós jogszabályoknak, valamint a CE-jelölés használatát megelőző kötelező lépések, például a megfelelőségi nyilatkozat kiállítása.

Jóllehet a vállalkozásokra vonatkozó adminisztratív követelmények elviekben egyértelműek (CE-jelölés, megfelelőségi nyilatkozat, öntanúsítás vagy harmadik fél általi megfelelőségértékelés az irányelv vagy rendelet típusától, a biztonsági szinttől, valamint egyéb kockázatoktól függően), de a gyakorlatban előfordulnak anomáliák és különbségek az uniós jogszabályok szövegeiben. Ez részben arra vezethető vissza, hogy összességében megnőtt a jogszabályok száma, illetve az egyes jogszabályok egymástól függetlenül változtak, így például az egyes irányelvek eltérő követelményeket fogalmaztak meg a megfelelőségi nyilatkozattal kapcsolatban, egyrészt a feltüntetendő információk, másrészt annak vonatkozásában, hogy a termékhez kell-e mellékelni megfelelőségi nyilatkozatot vagy elegendő, ha az a mellékelt használati utasításban szerepel.

Ezért sürgősen szükség volt a vállalkozásokra és a nemzeti hatóságokra vonatkozó követelményekkel kapcsolatos szabványosításra és a nagyobb egységesség biztosítására. Az ipari termékekkel kapcsolatos uniós szabályozás terén 2009 óta nagy horderejű reformok történtek, amelyek megszüntették az egyes uniós harmonizációs jogszabályok közötti szükségtelen ellentmondásokat és segítettek csökkenteni a vállalkozásokra rótt terheket:

- 2009–2013 között több mint **tizenöt különböző javaslatot**⁷ terjesztettek be és/vagy fogadtak el az ipari termékeknek a játékoktól a kötélpálya-berendezésekig terjedő széles skálájával kapcsolatos **irányelvek átdolgozására** vonatkozóan. A legtöbb ilyen új irányelv és rendelet legkésőbb 2015-ig átültetendő vagy alkalmazandó.
- Az Európai Parlament és a Tanács 2011-ben elfogadta az **építési termékekről szóló rendeletet**⁸, amelyet 2013-tól kell alkalmazni.
- A Európai Parlament és a Tanács 2012-ben elfogadta az **szabványosításról szóló rendeletet**⁹, amelyet 2013-tól kell alkalmazni.
- A Bizottság emellett előterjesztett két horizontális jogalkotási javaslatot a **piaci felügyelettel és a fogyasztási cikkek védelmével kapcsolatos szabályozás** vonatkozásában, amelyeket az Európai Parlament és a Tanács várhatóan 2014-ben elfogad.
- Az előzetes elemzés azt mutatja, hogy az érdekeltek elégedettek a **gépekkel és játékokkal** kapcsolatos jelenlegi uniós szabályozással, a Bizottság azonban ennek ellenére 2015-ben értékeli a gépekkel kapcsolatos irányelvet, illetve a

⁷ A pirotechnikai termékekről szóló 2013/29/EU irányelvet már elfogadták, és a jogalkotó a kedvtelési célú vízi járművekről szóló irányelvvel kapcsolatban is megállapodásra jutott. A rádióberendezésekre, az elektromágneses összeférhetőségre, az alacsony feszültséggel működő termékekre, a felvonókra, a robbanásveszélyes légkörben (ATEX) használt berendezésekre, az ipari robbanóanyagokra, a mérőeszközökre, a nem automatikus mérőeszközökre, az egyszerű nyomástartó edényekre, a nyomástartó berendezésekre, az egyéni védőfelszerelésekre, a kötélpályákra és a gázberendezésekre vonatkozó javaslatokról még nem született határozat.

⁸ HL L 88., 2011.4.4., 5. o.

⁹ HL L 316., 2012.11.14., 12. o.

tagállamok és az érdekelt felek véleménye alapján 2014-ben megvizsgálja, szükség van-e a játékok biztonságával kapcsolatos szabályozás hatékonyabbá tételére.

- A belső piac egyik pillére a **kölcsönös elismerés** elve, amelyet az ipari termékek vonatkozásában a kölcsönös elismerésről szóló rendelet¹⁰ szabályoz. A Tanács 2013. decemberi következtetéseivel¹¹ összhangban a Bizottság értékelné fogja a kölcsönös elismerés elvének működését és jelentést tesz róla a Tanácsnak 2015-ben.

4. AZ IPARI TERMÉKEKKEL KAPCSOLATOS UNIÓS SZABÁLYOZÁS ÁTTEKINTÉSE

Az ipari termékekkel kapcsolatos uniós szabályozás napi működésének alapos és független értékelése során megvizsgálták a vállalkozásokra, a nemzeti hatóságokra és egyéb érintettekre gyakorolt hatást. A vizsátat azzal az általános következtetéssel zárult, hogy a belső piaci jogszabályok meghatározóak azon uniós célok elérése szempontjából, amelyek a fogyasztók egészségét és biztonságát, valamint a környezetet magas szinten védő műszaki harmonizációs intézkedések szükségességével kapcsolatosak. A belső piac jogi keretrendszere képes a változásokhoz való gyors alkalmazkodásra.

Az értékelés és a nyilvános konzultáció azonban számos problémát vagy fejlesztendő területet azonosított, és ajánlások megfogalmazásához vezetett. Ezek az érdekelt nézeteit és a jogszabályok független értékelését egyesítő ajánlások a következők:

4.1. Az uniós harmonizációs jogszabályok szerkezetének javítása

- (1) Az uniós harmonizációs jogszabályok végrehajtási eszközeként a **rendelet preferált az irányelvvel szemben**, mert megszüntetné a nemzeti jogszabályok eltérő időben történő hatálybalépését, illetve csökkentené az eltérő átültetés, értelmezés és alkalmazás kockázatát. Ennek a megközelítésnek a megvalósíthatóságát azonban egyedi értékelés során kellene megerősíteni, figyelembe véve a jobb szabályozásra irányuló célkitűzéseket és a szubszidiaritás elvét. A Bizottság egy kedvező eredményekkel záruló elemzést követően például rendeletjavaslatot terjesztett elő a rádióberendezésekről¹².
- (2) Indokolt az ipari termékekkel kapcsolatos uniós harmonizációs jogszabályok **időszakos felülvizsgálata annak érdekében**, hogy biztosítva legyen a keretszabályozás koherenciája, valamint hogy ne legyenek jelentős hézagok, következetlenségek és szükségtelen szabályozási terhek, illetve ne forduljanak elő átfedések sem a szabályozásban, sem az ipari termékekkel kapcsolatos egyes uniós harmonizációs jogszabályokban. A felülvizsgálatokat rendszeresen indokolt elvégezni: ezzel a szabályozás naprakésszé válik, elégséges mértékben juttatja érvényre a benne foglalt célkitűzéseket, valamint tükrözi az ipari fejlődést és a termékinnovációt.
- (3) **Célszerű fontolóra venni egy, a 768/2008/EK határozaton alapuló horizontális rendelet kidolgozását**, amely valamennyi uniós harmonizációs jogszabályra vonatkozóan közös fogalom meghatározásokat és egyéb közös

¹⁰ Az egyes nemzeti műszaki szabályoknak a valamely másik tagállamban jogszerűen forgalmazott termékekre történő alkalmazására vonatkozó eljárások megállapításáról és a 3052/95/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. július 9-i 764/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet.

¹¹ A Tanács következtetése az egységes piac politikájára vonatkozóan (16443/13).

¹² COM(2012)584 final

elemeket vezetne. Egy ilyen rendelet tovább növelné az uniós harmonizációs jogszabályok koherenciáját.

- (4) Szükség van **az uniós harmonizációs jogszabályoknak való megfelelésről szóló, jogilag nem kötelező erejű útmutatók rendszeres aktualizálására**, így például a termékekre vonatkozó uniós szabályok végrehajtásáról szóló „kék útmutató”¹³ időszerűsítésére. Ahol lehetséges, az útmutató adjon indokolást az egyes követelmények vagy szabványok szükségességére vonatkozóan.
- (5) A szakmai felhasználásra szánt termékek néhány területén a **használat szakaszában (például telepítés, karbantartás)** alkalmazandó, nemzeti szinten hozott jogszabályok további akadályokat jelentenek, amelyek nem engedik érvényre jutni a harmonizált jogszabályok előnyeit. Az ilyen szempontok nem tartoznak az ipari termékekkel kapcsolatos uniós harmonizációs jogszabályok alkalmazási körébe, de a jogszabályok kidolgozásának és rendelkezéseinek figyelembe kellene vennie őket, törekedve az akadályok lehetséges mértékű felszámolására.

4.2. A keretszabályozás hatékonyságának növelése

- (6) A Bizottság szenteljen további figyelmet annak, hogyan **erősíthető a kis- és középvállalkozások, valamint a civil érdekelttek (például fogyasztói szervezetek és a foglalkozásszerű felhasználók szervezetei) részvétele az uniós jogalkotási kezdeményezések előkészítésében és a szabványosítási folyamatokban**. Az egyik lehetőség az lenne, ha a kis- és középvállalkozásokra összpontosító iparszövetségek hatékonyabb képvisellel rendelkeznének az ipari termékekkel kapcsolatos uniós harmonizációs jogszabályokat kidolgozó munkacsoportokban, miközben lehetőség szerint pénzügyi támogatást kapnának a részvételhez.
- (7) A nemzeti szabványügyi szervezeteket arra kellene ösztönözni, hogy a honlapjukon **tegyék ingyenesen elérhetővé a harmonizált szabványok kivonatait**. A gyártók, különösen a kis- és középvállalkozások nem feltétlenül tudják pontosan előre, milyen szabványokra lesz szükségük. A kivonatok ingyenes elérhetősége révén – a nem megfelelő szabványok megvásárlásának elkerülésével – idő és költségek takaríthatók meg.
- (8) Meg kellene valósítani **az „elektronikus piacfelügyeletre” történő gyorsabb áttérést**, ami azt jelenti, hogy a gazdasági szereplők, amennyire lehetséges, online teszik elérhetővé a megfelelőséggel kapcsolatos információkat. A piacfelügyeleti hatóságok által kért bizalmasabb műszaki dokumentáció és adatok biztonságos adatátvitellel, elektronikus úton lennének továbbíthatók. Ez elősegítené a hatékonyabb átláthatóságot, illetve a megfelelőséggel kapcsolatos információk és adatok kétirányú forgalmát a piacfelügyeleti hatóságok és a vállalkozások között.
- (9) **A papír nélküli piacfelügyeletre történő átállás** érdekében a piacfelügyeleti hatóságok (és adott esetben a vámhatóságok) rendelkezzenek szkennelő készülékkel vagy okostelefonon használható kódolvasó alkalmazással, amellyel elérhető lenne a gazdasági szereplő honlapjának megfelelőségi oldala vagy egy önálló megfelelőségi honlap. Ehhez azonosítani kell az erőforrásokat,

¹³ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/documents/internal-market-for-products/new-legislative-framework/index_en.htm#h2-3

és az ipar, valamint a piacfelügyeleti hatóságok közös befektetésére van szükség.

- (10) A vállalkozások rugalmasabban kezelhessék a nyomonkövethetőségi előírásokat az **elektronikus címkézés** szélesebb körű használatának elősegítése érdekében. Ez segítene elosztatni a vállalkozások fő aggályait a termékeken és a csomagoláson feltüntetendő teljes körű elérhetőségi adatokra vonatkozó jelenlegi nyomonkövethetőségi követelményekkel kapcsolatban. Úgy tartják, hogy ezek sürgősen szükségesek, illetve károsan befolyásolják a termék esztétikai megjelenését és az ipari mintát. Az elektronikus címkézés életképes alternatív megoldást kínál ezeknek az előírásoknak a teljesítésére.
- (11) Amikor egy jelenleg nem harmonizált termékcsoporthoz egy harmonizált termékcsoporthoz részévé válik, mérlegeljék, hogy van-e lehetőség **az új termékcsoporthoz az ipari termékekkel kapcsolatban már létező uniós harmonizációs jogszabályokba történő integrálására** új jogalkotási javaslatok helyett. Erre jó példa a peszticidok terjesztésére szolgáló mezőgazdasági gépek felvétele a gépekről szóló irányelvbe.

4.3. Az uniós harmonizációs jogszabályok végrehajtási rendszerének erősítése

- (12) A piacfelügyeleti hatóságok és a Bizottság közötti **együttműködést és információcserét elősegítő mechanizmusokat**, például a RAPEX-et¹⁴ és az ICSMS-et¹⁵ továbbra is támogassák. Fontos szerepet játszanak a termékbiztonsági és piacfelügyeleti csomag¹⁶ keresztül folytatott, a piacfelügyelettel kapcsolatos uniós koordinációs és támogatási tevékenységek, amelyeket a piacfelügyeleti hatóságokkal együttműködve kellene végezni, törekedve az erőforrások maximális kihasználására.
- (13) A 765/2008/EK rendelettel¹⁷ összhangban, a szabályozott területen történő egységes megközelítés alkalmazásával **tovább kellene erősíteni az akkreditáció használatát**.
- (14) Az ipari termékekkel kapcsolatos uniós harmonizációs jogszabályok végrehajtási rendszerében **teljes mértékben használják ki a különböző struktúrák együttműködését**. Nagyobb együttműködésre van szükség a belső piac általános működési problémáit megoldó SOLVIT, a belső piaci lehetőségek jobb kihasználása terén a kis- és középvállalkozásoknak segítséget nyújtó Enterprise Europe Network (a vállalkozások európai hálózata), valamint a termékekkel kapcsolatos nem harmonizált jogszabályok terén specializáltabb tudással rendelkező termékinformációs kapcsolattartó pontok között. Például a SOLVIT, az Enterprise Europe Network és a termékinformációs kapcsolattartó pontok egymás között egyeztetethetnének eseteket. Annak a lehetőségét is meg kellene vizsgálni, hogy a belső piaci információs rendszer¹⁸ használatával összekapcsolják a nemzeti termékinformációs kapcsolattartó pontokat. A

¹⁴ Nem élelmiszer jellegű veszélyes termékek riasztási rendszere. A RAPEX-ről további információk az alábbi weboldalon olvashatók: http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/index_en.htm

¹⁵ Piacfelügyeleti információs kommunikációs rendszer. Az ICSMS-ről további információk az alábbi weboldalon olvashatók: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/internal-market-for-products/icsms/index_en.htm

¹⁶ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/internal-market-for-products/market-surveillance/index_en.htm#h2-1

¹⁷ L 218., 2008.8.13., 30. o.

¹⁸ További információk a belső piaci információs rendszerről: <http://ec.europa.eu/imi-net>

különböző struktúrák munkatársainak jobban fel lehetne hívni a figyelmét a koordinációs mechanizmusokra és az ipari kapcsolattartó pontokra, amelyek az ipari termékek belső piacával kapcsolatos kérdésekre specializálódnak.

- (15) A kölcsönös elismerési rendelet¹⁹ által felállított **termékinformációs kapcsolattartó pontok** szerepét terjesszék ki a harmonizált termékekre, hogy ezzel a vállalatok első számú kapcsolattartó pontjaként működjenek. Sok cég nem tudja, kihez forduljon, néhány kisebb cég és mikrovállalkozás pedig kevés ismerettel rendelkezik a belső piaci szabályozásról, és azt sem tudják, hogy harmonizált vagy nem harmonizált jogszabály vonatkozik-e a termékükre. Ez megerősítené a termékinformációs kapcsolattartó pontok ismertségét, illetve egyértelmű információforrásként szolgálhatna a kis- és középvállalkozások számára.

4.4. A vállalkozások adminisztratív terhének csökkentése

- (16) Mivel minden terméknek meg kell felelnie a biztonságra, egészségre és egyéb közérdekű ügyekre vonatkozó jogszabályi követelményeknek, **a kis- és középvállalkozások csak korlátozott mértékben mentesülhetnek** az ipari termékekre vonatkozó uniós harmonizációs jogszabályok rendelkezései alól. A kkv-tesztet²⁰ azonban mindig el kellene végezni, hogy garantálják: az adminisztratív követelmények nem rónak aránytalanul nagy terhet a kis- és középvállalkozásokra, és biztosítják a jogszabály célkitűzéseinek megvalósítását.
- (17) Hozzanak létre az ipari termékekkel kapcsolatos **uniós harmonizációs jogszabályok változásaival foglalkozó egyetlen referenciaforrást**, valamint készítsék el a szabványok naprakész változatait, és amikor életbe lépnek, legyenek elérhetőek a cégek számára. Az ilyen információ időt és erőforrásokat takarítana meg az iparnak, elsősorban a kis- és középvállalkozásoknak. A szolgáltatásra feliratkozó vállalkozások e-mailben naprakész tájékoztatást kaphatnának a közlő változásokról és azok időpontjáról. A gazdasági szereplőknek az ipari termékekkel kapcsolatos érvényes uniós harmonizációs jogszabályokról és az önként alkalmazható szabványokról való tájékoztatása során a jogszabályalapú megközelítésről a termék alapú megközelítésre való áttérés azonban műszakilag nagy kihívást jelentő, erőforrás-igényes feladat lenne. Emellett szükség lenne hozzá az iparszövetségek és az európai szabványügyi szervezetek szoros együttműködésére és támogatására; néhányuk már jelentős tevékenységet folytat ezen a területen.
- (18) A vállalkozások továbbra is **választhassanak, hogy egyetlen közös, vagy minden érvényes uniós harmonizációs jogszabály vonatkozásában külön megfelelési nyilatkozatot állítanak-e ki.**
- (19) **Fontos, hogy ne terheljék meg az ipart túl gyakori jogszabályi változásokkal**, mert az elmúlt évtizedben túl sok változás történt, más változások pedig a közeljövőben lépnek életbe. A szabályozási tevékenység/intézkedések továbbra is képezzék nyilvános konzultáció tárgyát, és hatásvizsgálat támassza alá őket.

¹⁹ HL L 218., 2008.8.13., 21. o.

²⁰ Egy jogalkotási javaslat kis- és középvállalkozásokra gyakorolt hatásainak elemzése. További információk az alábbi weboldalon olvashatók: <http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/small-business-act/sme-test/>

4.5. A termékekkel kapcsolatos uniós harmonizációs jogszabályok hatáskörének kiterjesztése

(20) A Bizottság ösztönözzé az ipari termékekre vonatkozó jogszabályok és műszaki szabványok nemzetközi konvergenciáját, mert az segíthetne csökkenteni a szabályozásnak való megfelelés költségeit az ipar számára, s ezáltal növe az ipari versenyképesség. Az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti tárgyalások tárgyát képező kereskedelmi és befektetési partnerség (TTIP) fontos lépést jelent a megfelelő irányba, és fel kellene tárni a kulcsfontosságú európai exportpiacnak számító más harmadik országok, különösen olyan országok szabályozóival és szabványügyi testületeivel való további együttműködés lehetőségét, amelyek gyakran az európai vagy a nemzetközi ISO és IEC szabványokra alapozzák a szabványaikat.

5. JÖVŐKÉP

A szabályozási akadályok megszüntetése egyre fontosabb szerepet kap, ahogy egyre gyorsabb ütemben történnek a technológiai változások, illetve egyre integráltabbá válik a világ és a globális ellátási lánc. Ennek ismeretében, szem előtt tartva az adminisztratív terhek minimalizálásának sürgető szükségességét, különösen a kis- és középvállalkozások számára, az alábbi területekre kellene összpontosítani.

5.1. A termékek jól működő belső piaca erős érvényesítési mechanizmusokat igényel

Az érvényesítési mechanizmusok megerősítése szempontjából kulcsfontosságú a piacfelügyelet fokozása és annak biztosítása, hogy a tagállamok befektessenek a szükséges emberi és anyagi erőforrásokba a piacfelügyelet terén. A kihívás kettős. Egyrészt a hatóságoknak biztosítaniuk kell a jogszabályok betartását a fontos közérdekű ügyek, például az egészség és a biztonság védelme, a környezetvédelem, valamint a fogyasztóvédelem érdekében, másrészt az érvényesítési mechanizmusok segítenek megszüntetni a tisztességtelen versenyt, és egyenlő esélyeket teremtenek a gazdasági szereplők számára. Az érvényesítő hatóságok közötti belső piaci koordináció és együttműködés szintén fontos.

Szinte valamennyi üzleti szervezet örömmel fogadta a Bizottság új piacfelügyeleti csomagját, de sajnálta, hogy nem egységesen alkalmazták a harmonizált szabályok nem koherens alkalmazása esetén kirótt szankciókat. Ezek a szankciók nem a piacfelügyelet részei, sokkal inkább annak következményei. Néhány érdekelt szerint a gazdasági szankciók felosztott, szétszórt rendszere miatt nem tartják be az európai jogszabályokat, és mindig arra a területre toódik a hangsúly, ahol az adott időben a legenyhébbek a szankciók. Ez a helyzet elkerülhető lenne, ha megreformálnák vagy legalább olyan módon harmonizálnák az egyes tagállamok által kiszabott gazdasági büntetéseket, amellyel kiküszöbölnék a nagy eltéréseket és az Unió egész területén hasonlóan kezelnék a termékekre vonatkozó jogszabályok valamennyi megsértését.

A Bizottság ezért jogalkotási javaslat kidolgozását mérlegeli arra vonatkozóan, hogy hogyan reformálják meg és harmonizálják az uniós harmonizációs jogszabályoknak való nem megfelelés esetében az adminisztratív vagy ipari természetű gazdasági szankciókat, és hogyan biztosítsanak egyenlő bánásmódot valamennyi vállalkozás számára az ipari termékek teljes belső piacán. Hozzáadott értéket fog képviselni az érvényesítő hatóságok platformja, amely elősegíti a munkájukat és a kölcsönös együttműködést.

5.2. A termékekre vonatkozó horizontális jogi szabályozás

Sok érdekelt kevesebb ágazati szabály és az ipari termékek ágazataiban hozott több horizontális szabály mellett érvelt, amellyel elkerülhetők lennének az átfedések és az egymásnak ellentmondó követelmények. Sokuk szorgalmazott egy jogilag kötelező érvényű átfogó horizontális jogi szabályozást, amely közös ágazati elemeket határozná meg. Ugyanakkor ellentétes álláspontok is felmerültek, mert néhány érdekelt előnyben részesíti, hogy minden irányelv tartalmazzon valamennyi vonatkozó szöveget. Számos illetékes hatóság, piacfelügyeleti hatóság és iparszövetség előnyben részesítette azt az elképzelést, hogy alakítsák át rendeletté a 768/2008/EK határozatot, mert egy ilyen horizontális rendelet csökkentené a jelenlegi jogszabályok mennyiségét, amelyeket gyakran ismétlődőnek és nem kkv-barátnak tartanak. A 768/2008/EK határozattól eltérően, amely csupán referenciarendelkezéseket tartalmaz, az átfogó horizontális jogi szabályozás emellett kötelező érvénnyel bírna és közvetlenül alkalmazandó lenne.

Ennek nemzeti szintű példája az a horizontális nemzeti rendelet, amelyet Németországban fogadtak el a 768/2008/EK határozat alapján. Átfogó szabályozást és keretet kínál, s ennek alapján szerveződik a termékekkel kapcsolatos európai szabályozásból fakadó nemzeti szintű ágazati szabályozás.

Az uniós harmonizációs jogszabályoknak való nem megfelelés esetében az adminisztratív vagy ipar természetű gazdasági szankciók megreformálására és harmonizálására vonatkozó javaslat emellett tegyen új lépést az ipari termékek forgalmazására – többek között karbantartására és az értékesítés utáni szolgáltatásokra – vonatkozó, jelenlegi közös jogi keret modernizálása és egyszerűsítése felé.

5.3. Innováció és digitális jövő

A digitális társadalom egyre növekvő ütemben fejlődik. Példaként említhető a jövő robotikája és az olyan új gyártási technológiák, mint az additívgyártás, más néven 3D nyomtatás, amely a jelenlegi termelés jelentős részét helyi, és talán jobban fenntartható dimenzióba helyezhetné vissza. A 3D nyomtatás egyenlő versenyfeltételeket teremthet a kis- és középvállalkozások, valamint a nagyipar számára, mert csökkenti a fejlesztési költségeket, és lehetővé teszi a cégek számára, hogy házon belül fejlesszenek prototípusokat és kezdeti terveket, így nem kellene ezeket a – rendkívül költséges – feladatokat kiszervezni. Ugyanakkor tovább folytatódik a mobil eszközök forradalma, amely az új intelligens, viselhető eszközök (mint például az intelligens karórák, szemüvegek és ruházat) kifejlesztésével új irányt vesz.

Összefoglalva, a világ gyorsan a „dolgok internete” irányába tart, ahol minden tárgyat apró azonosító eszközzel fognak ellátni. Ha a napi életben használt valamennyi tárgy rádiófrekvenciás címkével lenne ellátva, akkor a számítógépek azonosíthatnák és leltárba vehetnék őket. Szoftverek kezelnek majd mindent, ami a termékek nyomonkövetéséhez és megszámlálásához szükséges, és nagymértékben csökken a hulladékmennyiség, a veszteség és a költségek. A felhasználók tájékoztatást kapnak majd arról, mikor kell kicserélni, javítani vagy visszahívni termékeket, és arról, vajon frissek-e vagy már lejártak.

Az uniós harmonizációs jogszabályok többségének elfogadásakor azonban még alig álltak rendelkezésre elektronikus eszközök, és a szabályoknak való megfelelés

továbbra is papírmunkát jelent a vállalkozások és a piacfelügyeleti hatóságok számára.

A versenyképesség megőrzése érdekében az ipari termékek európai piacának olyan keretszabályozásra van szüksége, amely lehetővé teszi az innovációt és nem akadályozza szükségtelenül az új technológiák időben történő átvételét és az innovációk piaci bevezetését. Az európai jogszabályoknak és szabványoknak lehetővé kell tenniük, hogy az új termékek és technológiák gyorsan elérhetőek legyenek a piacon, hogy Európa kihasználhassa az elsőbbségből fakadó előnyöket a globális piacon. Ezzel egyidejűleg az új technológiák következtében egyre gyakrabban lehet új kihívásokra számítani, például fennáll annak a veszélye, hogy a 3D nyomtatás veszélyes áruk szabályozatlan előállítását eredményezi, vagy hogy az egyre elterjedtebb intelligens eszközöket beépített titkos audiovizuális felvevőberendezésekkel látják el.

A Bizottság figyelembe fogja venni az innovációt és a technológiai fejlődést a termékek belső piacával kapcsolatos új javaslatok kidolgozásakor. Emellett kezdeményezést fog indítani az elektronikus megfelelés érdekében, amely értelmében az uniós harmonizációs jogszabályoknak való megfelelés elektronikus úton, számos nyelven bizonyítható, például elektronikus címkézéssel, digitális piacfelügyelettel és elektronikus megfelelési nyilatkozattal az Unió valamennyi hivatalos nyelvén.

5.4. A termékek és a hozzájuk kapcsolódó szolgáltatások (telepítés, karbantartás stb.) közötti különbségek elmosódása

A gyártó cégek egyre inkább szolgáltatásokat is kínálnak a hagyományos termékeik mellé, illetve egyre összetettebb a gyártás és a szolgáltatások közötti interakció. A szolgáltatásokat és a gyártott termékeket köztes inputként használják nagyszámú végtermék és szolgáltatás előállítása érdekében. A gyártás szolgáltatástartalma az Európai Unióban és világszerte egyaránt növekszik. 2011-ben a szolgáltatásokból származott a feldolgozóipari össztermelés hozzáadott értékének több mint egyharmada.

Noha a termékeket szolgáltatások előállításához is felhasználják, a szolgáltatások termelési tartalma körülbelül háromszor kisebb, mint a termelés szolgáltatástartalma, és sokkal kisebb mértékben növekszik. A szolgáltatások átlagos termelési tartalma az Európai Unióban mintegy 10%.

A termékek gyártása és a szolgáltatások nagymértékben kiegészítik egymást²¹. Az olyan szolgáltatások, mint a karbantartás és a képzés az összetett termékek fontos részét képezik. Más szolgáltatások, például a közlekedés, lényegesek a gyártási folyamat befejezéséhez, de továbbra is bizonyos piaci korlátozások alá esnek. Ugyanakkor a specializált szolgáltatások, például a pénzközvetítói szolgáltatás, a kommunikáció, a biztosítás és a specializált tudásigényes üzleti szolgáltatások jelentősége fontos szerepet játszik a kifinomult termékek gyártásában. Ez a folyamat is megmagyarázza, miért járulnak hozzá a szolgáltatások egyre növekvő mértékben egy gazdaság össztermeléséhez²².

²¹ Az egységes piaci intézkedéscsomag felé című bizottsági közleményben (COM (2010) 608) javasolt, üzleti szolgáltatásokkal foglalkozó magas szintű munkacsoport megvitatja a termékek és szolgáltatások egymást kiegészítő jellegét. Végleges jelentésük 2014 tavaszán várható.

²² A 2013. évi európai versenyképességi jelentés.

A termékek és szolgáltatások egymást kiegészítő jellege egyre fontosabb szerepet játszik a gazdaságban. A Bizottság meg fogja vizsgálni, hogyan javítható a termékek és szolgáltatások kapcsolata a belső piacon.

5.5. Több rendelet, kevesebb irányelv...

A termékekkel kapcsolatos jogszabályi harmonizáció kedvelt eszközei eddig az irányelvek voltak, amelyek létrehozták az ipari termékek belső piacát. Napjainkban azonban a nagyfokú piaci integrációra való tekintettel új kihívásokkal kell szembenézni, és a politikák célkitűzései még ambiciózusabbak lettek.

Az egyre összetettebbé váló világban nagyon fontos a termékekre vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információkhoz való hozzáférés. A megfelelő információ megszerzésével kapcsolatos költségek jelentősek lehetnek, ami a határokon átnyúló kereskedelemre is igaz. Az információkhoz való hozzáférés továbbra is problémát jelenthet a termékek olyan belső piacán, ahol az irányelvek kötelező érvényűek az elérendő eredmények szempontjából, de a tagállamokra bízják a formák és a módszerek kiválasztását. Ennek a rugalmasságnak az eredményeképpen az egyes tagállamokban eltérő lehet az uniós rendelkezések átültetése és végrehajtása, ami veszélyezteti a termékek átfogó keretszabályozásának koherenciáját. Ennek kockázata különösen ott magas, ahol az elképzelések bizonytalanok vagy a rendelkezések pontatlanok, ami gyakran előfordul a 28 vagy több ország érdekeinek összeegyeztetésekor. Az információhiány, illetve a szabályozási eltérések igen jelentős kereskedelmi akadályt jelenthetnek az Európai Unióban, ami természetesen főleg a kis- és középvállalkozások esetében igaz. Nem könnyíti meg a helyzetet, ha a vállalkozásoknak sok kormányzati hatósággal kell kommunikálniuk több különböző nyelven.

Az irányelvekről a rendeletekre való áttérés kisebb adminisztratív terhet és nagyobb bizonyosságot jelent a vállalkozások számára. A Bizottság ezért eseti elbírálás alapján a vállalkozásokat és hatóságokat érintő uniós jog fő forrásaiként előnyben fogja részesíteni a rendeleteket a túlszabályozás megszüntetése és a jogsértési esetek számának minimalizálása érdekében.

5.6. ...és a termékekre vonatkozó szabályok vállalkozásbarát megközelítése

Nagyobb segítséget kellene nyújtani a vállalkozásoknak, hogy megfeleljenek az ipari termékekre vonatkozó uniós jognak. Fontos a szabályozás költségei és célkitűzései közötti helyes egyensúly fenntartása. A vállalkozások jelenleg számos jogalkotási aktussal szembesülnek, amelyek ugyanazokra a termékekre/gyártókra vonatkoznak, és sok aktus közötti néha nem egyértelmű a határ. A belső piacot érintő szabályozás több száz irányelvet jelent, amelyek eltérő hatásköröket, eljárásokat, megközelítéseket stb. tartalmazhatnak, és további átültetési intézkedéseket igényelnek.

A termékekkel kapcsolatos szabályok egyszerűsítése és egyértelművé tétele ezért elsőbbséget élvez a bizottsági munka során. A termékek belső piacának nagyobb mértékű szabályozási integrációjára van szükség. Az a szabályozási megközelítés, amelynek során a termékek számos, hasonló vagy eltérő közérdeket képviselő irányelv hatálya alá tartoznak, amelyeket a tagállamok eltérő módon ültetnek át, ideális esetben kikerülhető lenne a jogalkotási „egyablakos ügyintézés” bevezetésével a termékek adott csoportjának gyártói számára. Egy ilyen megközelítés azt jelentené, hogy az adott termékcsoporthoz vonatkozó számos követelmény egységes és koherens jogi megközelítés alá tartozna. A jelentős

szabályozási egyszerűsítések közép- és hosszú távú célkitűzések lennének. Alapos hatásvizsgálat előzné meg őket, és egybeesnének a jogszabályok időszakos felülvizsgálatával. A Bizottság ezért tudomásul veszi az európai jogszabályi változások gyakoriságának halmozódó hatásait, valamint az iparnak azt a kifejezett kérését, miszerint a termékekkel kapcsolatos harmonizált jogszabályok gyakori gyökeres átdolgozása helyett legyenek olyan időszakok, amelyeket a szabályozás stabilitása és fokozatos változtatások jellemeznek.

A vállalkozásbarát szabályok mellett az is fontos, hogy a szabványok hatására ne töredezzon szét a piac. A Bizottság csak korlátozottan tud beavatkozni a szabványosítási folyamatba, ezért arra ösztönzik a tagállamok hatóságait, hogy aktívan vegyenek részt a szabványok kidolgozásában, hogy elkerüljék az olyan eseteket, amikor csak a folyamat végén merülnek fel ellenvetések a szabványokkal kapcsolatban.

Az ágazati jogszabályok időszakos felülvizsgálata során a Bizottság mérlegelni fogja, hogy van-e lehetőség összevonni őket az ugyanazokra a termékkategóriákra vonatkozó más jogszabályokkal.

5.7. A globális piac

Ahogy a világ még inkább több pólusúvá válik és saját szabályozási környezettel rendelkező új gazdaságfejlesztési és kereskedelmi központok jönnek létre a gyorsan előretörő fejlődő országokban, még fontosabb lesz a szabályozási akadályok megszüntetése.

Az Európai Unió korábban nyugodt és biztos lehetett a szabályozási modellje vonzereje felől, mert az uniós szabályozásnak való megfelelés azt jelentette, hogy a kereskedelmi partnerek hozzáfértek a világ legnagyobb áruimportőrének területéhez. A belső piac nagysága alapján az EU határozta meg a szabványokat a nemzetközi szinten. Ugyanakkor a versenyképesség megőrzése és annak biztosítása érdekében, hogy az uniós vállalkozások a legjobb lehetőségekkel rendelkezzenek, az Uniónak fel kell ismernie, hogy ez a helyzet változik, és alkalmazkodnia kell az új valósághoz. Az uniós vállalkozások nemzetközi versenyképességének fontosabb szerepet kell kapnia a jelenlegi uniós szabályozás értékelésében és az új kezdeményezési lehetőségek megvitatásában.

Az Európai Unió eltérő megközelítést alkalmaz a kereskedelmi partnereivel szemben. Egyrészt azt szeretné elérni, hogy az Unióhoz csatlakozni kívánó országok és egyéb szomszédos partnerek teljes mértékben igazodjanak az uniós szabályozási modellhez, másrészt szabályozási konvergenciára törekszik a távolabbi partnerek megközelítése során, amely ugyanakkor nem lehet ilyen ambiciózus. A gazdasági szereplők szempontjából a szabályozási konvergencia jelentős előnyökkel jár a kölcsönös elismerési megállapodásokkal szemben, különösen a jogbiztonság terén.

Az egyre inkább alacsony vámok által jellemzett globális környezetben a szabályozási vagy „határok mögötti” akadályok felelősek az ipar viszonylag magasabb adminisztratív és jelentős megfeleléségi költségeiért. Az Európai Uniónak fokoznia kellene a kulcsfontosságú harmadik országokkal folytatott stratégiai párbeszédeit a kölcsönös bizalom kiépítése és a szabályozási fejlemények kiszámíthatóságának növelése érdekében. Ez fontos szerepet játszik abban, hogy az ipar előre tudjon tervezni.

Az Unió már szabadkereskedelmi megállapodásokról szóló tárgyalásokat folytat fontos iparosodott országokkal. Ezek a tárgyalások lehetőséget teremtenek arra, hogy

részben lebontsák a kulcsfontosságú kereskedelmi partnerek közötti szabályozási akadályokat, miközben biztosítják a közérdekek magas szintű védelmét. Hozzájárulnak a termékekkel kapcsolatos közös, globális szabályok szélesebb körű átgondolásához. Az EU számára ez nagyobb hozzáférést jelent a kulcsfontosságú fejlődő piacokhoz, ahol jelentős a gazdasági növekedés és a kereslet.

Egy transzatlanti kereskedelmi megállapodás, amely megszünteti a termékek és szolgáltatások hagyományos kereskedelmi akadályait, jelentős lépés lenne egy ilyen globális szabályozás irányába. A gazdaság egészében csökkenthetné a vállalatok számára a szabályozásnak való megfelelés költségeit. Az új technológiákkal kapcsolatos közös transzatlanti rendeletek elfogadásával milliókat lehetne megtakarítani, és ezek segítségével nyílt globális szabványokat és rendeleteket lehetne meghatározni a jövőbeli ipar számára.

Az Unió továbbra is támogassa az ipari termékekkel kapcsolatos jogszabályok és műszaki szabványok nemzetközi konvergenciáját, és közben biztosítsa a közérdekek magas szintű védelmét. A Bizottság biztosítsa, hogy vegyék jobban figyelembe az uniós szabályozásnak az uniós vállalkozások nemzetközi versenyképességére gyakorolt hatását.

6. KÖVETKEZTETÉS

A fejlődés és a fejlett integráció ellenére a termékek belső piacának tovább kell fejlődnie, hogy lépést tartson a 21. század technológiai és társadalmi kihívásainak ütemével. Ezt azonban össze kell egyeztetni az iparági érdekeltek kérésével, amely szerint szabályozási stabilitással jellemzett időszakokra van szükség, amikor nem változnak jelentős mértékben a szabályok. A Bizottság ezért rövid távon a jogszabályok konszolidációjára és az érvényesítési mechanizmusok megerősítésére fog összpontosítani az ipar további megterhelése nélkül. Ki fog dolgozni egy javaslatot, amely a gazdasági szankciókkal kapcsolatos harmonizált megközelítésből és az ipari termékek forgalomba hozatalának a 768/2008/EK határozaton alapuló közös keretrendszeréből áll.